

LINDAS KOMMUNE	
Klassering	
06. 11. 2015	
Ark. tittel	Løsnr
Saksnr.	Tilleggsnr.

Iht. adresseliste

Trondheim, 29.10.2015

Deres ref.:
[Deres ref.]Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2015/11167Saksbehandler:
Marit Johanne Birkeland

Høring av forslag til endringer i motorferdselloven og forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag – åpning for catskiing

Klima- og miljødepartementet har i brev av 26. oktober 2015 bedt Miljødirektoratet om å utarbeide et høringsbrev med forslag til endringer i reglene for motorferdsel i utmark slik at catskiing kan tillates innenfor visse rammer.

I tråd med oppdraget sender Miljødirektoratet med dette ut forslag til endringer i lov 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven) og forskrift 15. mai 1988 nr 356 for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag (nasjonal forskrift), som åpner for denne aktiviteten.

Liste over høringsinstanser følger vedlagt. Vi ber høringsinstansene vurdere om forslaget også bør forelegges underliggende organer mv. som ikke er oppført på lista.

Høringsbrev og skjema for å gi tilbakemelding finner du også på www.miljodirektoratet.no/under_horinger.

Det er også mulig å sende inn høringskommentarer pr. e-post til post@miljodir.no eller per brev til Miljødirektoratet, postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim. Vennligst merk brevet/e-post med vår referanse 2015/11167.

Høringsfrist er 18. desember 2015.

Miljødirektoratet gjør samtidig oppmerksom på at Klima- og miljødepartementet har bedt direktoratet om også å utarbeide et høringsbrev med forslag om å tillate bruk av el-sykkel i utmark innenfor visse rammer. Et slikt høringsbrev vil sendes fra direktoratet om kort tid.

1 Gjeldende rett og bakgrunnen for forslaget

Motorisert ferdsel i utmark er som hovedregel forbudt, jf. § 3 i motorferdselloven.

Motorferdselloven med tilhørende forskrifter gjør imidlertid flere unntak fra forbudet. Unntakene knytter seg i all hovedsak til nyttekjøring. Det fremgår av motorferdsellovens forarbeider at utgangspunktet for reguleringen av motorisert ferdsel i utmark er å begrense ferdselen til formål og behov som har en allment akseptert nytteverdi, og derved begrense unødvendig kjøring og fornøyleseskjøring. Samtidig skal regelverket sikre at den kjøring som er tillatt skjer til minst mulig skade og ulempe for naturmiljø og friluftsliv.

Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag (nasjonal forskrift) åpner for eksempel for opparbeiding og preparering av skiløyper og skibakker for allmennheten og for konkurranser, når det foretas av kommune, hjelpekorps, idrettslag, turlag eller turistbedrifter. Denne tillatelsen åpner for selve opparbeidingen og prepareringen av løypene og eventuelle bakker, og det forutsettes at dette gjøres for allmennheten. Bestemmelsen åpner ikke for persontransport til gitte utgangspunkt for å kunne stå på ski ned igjen.

Kommunene har myndighet til å gi tillatelser til kjøring innen visse rammer. I nasjonal forskrift er det gitt en unntaksbestemmelse som sier at kommunestyret kan gi tillatelser dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte. En aktivitet som catskiing faller utenfor de formål kommunene i dag har adgang til å dispensere for. I Rundskriv T-1/96 har departementet presisert at aktiviteter som f.eks. snørekjøring ikke fyller kravet i forskriften § 6 om «*særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring*».

Forskrift om tillatelse til bruk av beltebil gir videre adgang til å gi tillatelse til bruk av beltebil i tilfeller der det tidligere har vært drevet rutetransport etter løyve i den tidligere samferdselloven. Denne adgangen begrenser seg i praksis til transport til et svært begrenset antall turisthytter.

Motorferdsel i utmark for fornøyelse har som hovedregel vært forbudt i Norge, men med unntak for Nord-Troms og Finnmark som har hatt snøskuterløyper åpne for allmennheten. Våren 2015 vedtok Stortinget å endre loven slik at kommunene kunne gis adgang til å planlegge løyper for kjøring med snøskuter. Endring i motorferdselloven og nasjonal forskrift trådte i kraft fra og med 19. juni 2015. Endringene innebærer at kommunene kan fastsette snøskuterløyper innenfor visse rammer. Regelverket oppstiller krav til hvor løypene kan legges, hvilke hensyn som må tas, krav til utredning og prosess.

Departementet har i Prop. 35 L (2014-2015) *Endringer i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag* presisert at kommunene kun er gitt en hjemmel til å etablere løyper for fornøyleseskjøring med snøskuter, og at bestemmelsen ikke hjemler fornøyleseskjøring med andre motorkjøretøy som for eksempel ATV med påsatte belter eller snørekjøring etter tråkkemaskiner (catskiing). Departementet viser til at catskiing har et annet formål enn bruk av snøskuter, og at slik aktivitet trolig vil innebære ferdsel i områder der snøskuterløyper er uaktuelt, for eksempel i bratte fjellsider på Vestlandet og i Nord-Norge. I proposisjonen viser departementet til at de vil sende på høring et eget forslag om catskiing.

Med bakgrunn i dette har departementet gitt Miljødirektoratet i oppdrag å utarbeide forslag til regelverk, sende forslag til regelverksendringer på høring, samt sammenstille høringsuttalelser og utarbeide en tilråding til departementet. Klima- og miljødepartementet ber direktoratet i oppdragsbrevet om å høre både et forslag der catskiing avgrenses til eksisterende skisenter, og et forslag der det ikke foreligger en slik begrensning.

Miljødirektoratet fremmer derfor forslag til endringer i regelverket for motorisert ferdsel i utmark, som åpner for slik aktivitet. Vi har ikke tatt stilling til eventuelle andre regelverk som kan regulere slik aktivitet.

2 Forslag til endringer i motorferdselloven og forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag

En åpning for catskiing forutsetter en endring i motorferdselloven. Direktoratet har derfor utarbeidet forslag til endringer i motorferdselloven og forskrift om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag.

Miljødirektoratet foreslår at det åpnes for catskiing ved at kommunene gis adgang til å fastsette løyper som kan benyttes til slik bruk. Direktoratet foreslår at dette skjer etter samme prosess som ved fastsetting av snøskuterløyper, og der regelverket gir de samme rammene med tanke på hvor løypene kan legges og hvilke hensyn som skal tas. Selv om formålet med løypene er forskjellig mener Miljødirektoratet at det er naturlig å legge til grunn de samme begrensninger for hvor catskiing-løyper kan legges som for snøskuterløyper, og at løypene planlegges og forvaltes etter samme prinsipper.

2.1 Hva menes med catskiing

Navnet catskiing kommer av at tråkkemaskiner blir kalt snowcat på engelsk, og hovedprinsippet i en slik aktivitet er å bli transportert opp på fjellet med tråkkemaskin eller liknende, for så å kunne stå på ski ned igjen utenfor preparerte skibakker.

Direktoratet kjenner ikke til at det finnes en eksakt definisjon på begrepet catskiing, men vi legger til grunn at formålet med aktiviteten er å bli transportert opp i fjellet for alpin skikjøring. Dette som et alternativ til å bruke skiheis eller å gå opp selv. Bruk av tråkkemaskiner e.l. for å transportere turister eller andre inn i fjellheimen for andre formål (kollektivtransport inn i fjellet) faller utenfor definisjonen vi legger til grunn i denne høringen.

2.2 Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag

Motorferdselloven § 4a, andre ledd, åpner i dag for at departementet kan gi kommunestyret, eller annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer, myndighet til i forskrift å fastsette løyper for fornøyleskjøring med snøskuter på vinterføre.

Bestemmelsen er utformet som en forskriftshjemmel. Departementet får myndighet til å gi kommunene anledning til å fastsette løyper for kjøring med snøskuter. Bestemmelsen gir videre

rammer for departementets forskriftskompetanse og kommunens planlegging, herunder bestemmelser om hvor slike løyper kan legges og hvilke hensyn kommunene skal ta for å sikre tilstrekkelig ivaretagelse av friluftsliv, naturmangfold mv.

Motorferdselloven § 4a, andre ledd, omhandler i dag kun løyper for kjøring med snøskuter. Miljødirektoratet foreslår at bestemmelsen tilføres et nytt ledd, som åpner for at departementet i forskrift også kan gi kommunene adgang til å fastsette løyper for catskiing.

Direktoratet foreslår at bestemmelsen lyder som følgende (endring i kursiv):

§ 4 a. (Forskrift om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag)

Motorkjøretøyer kan i utmark og på islagte vassdrag bare brukes i samsvar med forskrift gitt av departementet.

Departementet kan gi kommunestyret, eller annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer, myndighet til i forskrift å fastsette løyper for kjøring med snøscooter på vinterføre. I kommunene Finnmark og Nord-Troms (kommunene Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) omfatter myndigheten også adgang til i forskrift å tillate kjøring ut av løypa på islagt vann for å raste.

Departementet kan tilsvarende gi kommunestyret, eller annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer, myndighet til i forskrift å fastsette løyper for persontransport med tyngre beltekjøretøy på vinterføre til utgangspunkter for alpin skikjøring (catskiing).

Løypene skal ikke legges i verneområder, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder. Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften eller kreve terrenginngrep. Ved fastsetting av løypene skal kommunen ta særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet. Kommunen skal også ta hensyn til naturmangfold, bolig- og hytteområder, landskap, kulturminner og kulturmiljø og sikkerheten for dem som kjører og andre. Før fastsetting av løypene skal kommunen utrede virkningen løypene vil ha for friluftsliv og naturmangfold i influensområdet, samt kartlegge og verdsette friluftslivsområdene der løypene planlegges, og vurdere disse områdene opp mot øvrige friluftslivsområder i kommunen.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om løypene og kommunens saksbehandling, herunder regler om klage på kommunens vedtak om fastsetting av løyper etter andre og tredje ledd.

Nytt tredje ledd åpner for at departementet kan gi forskrift som åpner for at kommunene kan fastsette løyper som kan benyttes til persontransport med tyngre beltekjøretøy for alpin skikjøring. Departementet kan i slik forskrift gi nærmere regler om hvilke krav som gjelder for løypene og om prosessen kommunen skal følge når løypene fastsettes.

Med alpin skikjøring menes aktiviteter som slalåm, telemark, kjøring med brett mv. Bestemmelsen åpner for å fastsette løyper til områder utenfor preparerte alpinbakker som er egnet for slikt formål.

Med «vinterføre» menes mark som er dekket av naturlig vintersnø. Hele løypa skal være dekket av et bærende snølag, og løypene kan ikke brukes når deler eller flekker i løypa ikke lenger er dekket av snø. Det er en forutsetning at aktiviteten utføres på et underlag som ikke gir markskade.

Bestemmelsen avgrenser bruk av løypene til å gjelde tyngre beltekjøretøy. Med tyngre beltekjøretøy menes tråkkemaskiner, beltevogner e.l. Tyngre beltekjøretøy er kjøretøy med egenvekt over 400 kg, jf. skillet mellom beltebil og beltemotorsykkkel i kjøretøyforskriften § 2-5. Bruken av ordet «beltekjøretøy» innebærer at også beltegående motorvogner med konstruktiv hastighet på 30 km/t eller mindre omfattes. Snøskutere eller ATV med belter vil imidlertid ikke komme inn under definisjonen. Løyper for snøskuter må dermed fastsettes etter andre ledd.

2.3 Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag

Miljødirektoratet foreslår at det fastsettes en ny bestemmelse i forskrift om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag, § 4 b, som åpner for fastsetting av løyper for persontransport i forbindelse med alpin skikjøring. Direktoratet har fremmet to forslag til bestemmelser, i henhold til oppdraget fra Klima- og miljødepartementet.

Forslag til bestemmelser sammenfaller i stor grad med forskriften § 4 a som omhandler fastsetting av snøskuterløyper. Forslaget legger opp til at det er de samme rammer kommunene kan planlegge løyper innenfor, og de samme kravene til prosess.

Ny § 4b - alternativ 1:

Tyngre beltekjøretøy kan i turist- og reiselivsnæring brukes på vinterføre i løyper fastsatt i medhold av bestemmelsen her, innenfor de rammer som følger av kommunens forskrift etter annet ledd.

Kommunestyret eller annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer, kan fastsette løyper med utgangspunkt i eksisterende alpinanlegg for persontransport med tyngre beltekjøretøy til utgangspunkter for alpin skikjøring (catskiing).

Løypene skal vises i kartet til kommuneplanens arealdel. Kommunestyret skal i forskrift gi bestemmelser om bruken av løypene, herunder om kjørefart og kjøretider. Bruk av løypene er ikke tillatt etter 5. mai. I sentrale områder for kalving og flytting av rein skal løypene være stengt om våren etter 25. april. § 9 unntatt første ledd første punktum gjelder tilsvarende.

§ 4a, tredje til åttende ledd gjelder tilsvarende for fastsetting av løyper for transport i forbindelse med alpin skikjøring.

Bestemmelsen åpner for bruk av tråkkemaskiner, beltevogner o.l i fastsatte løyper, i samsvar med de bestemmelser som kommunen gir til løypene. Det er en forutsetning at bruken er knyttet til turist- og reiselivsnæring, det vil si at transporten skjer i tilknytning til ervervsvirksomhet i reiselivsnæringa. Bestemmelsen åpner dermed ikke for at enkeltpersoner eller frivillige lag og foreninger benytter løypene med motorkjøretøy.

Bestemmelsen slår videre fast at kommunen har myndighet til å fastsette løypene som transporten etter første ledd skal foregå i. Formålet med løypene skal være å transportere personer opp i fjellet for at de skal stå ned på alpinski, snøbrett eller lignende, og løypene må følgelig legges til områder som er egnet for alpin skikjøring. Bestemmelsen gir ikke hjemmel til å fastsette løyper til andre formål, heller ikke for å fastsette løyper som utelukkende har som mål å transportere skiturister til gode utgangspunkter for skiturer i fjellet. Kommunen har ingen plikt til å fastsette løyper.

Som for snøskuterløyper fattes vedtaket i form av ei forskrift. Miljødirektoratet antar likevel at en catskiing-løype, i motsetning til snøskuterløypene, i praksis ofte kun vil kunne benyttes av en bestemt enkeltaktør eller gruppe aktører. Overfor disse vil vedtaket etter omstendighetene også kunne være et enkeltvedtak. Dette innebærer i tilfelle at også bestemmelsene i forvaltningslovens kapittel IV til VI får anvendelse overfor parten. Dette innebærer blant annet at den vedtaket direkte gjelder får partsrettigheter i saken.

Med eksisterende alpinanlegg menes etablerte anlegg som drives uavhengig av catskiing-virksomheten. Det forutsettes at løypene starter i tilknytning til alpinanlegget. En avgrensning til eksisterende anlegg innebærer at det er et begrenset antall steder det kan være aktuelt å åpne for slik aktivitet.

Løypene skal fastsettes i eget kart, som på en entydig og forståelig måte viser hvor løypene skal gå. Kartet inngår i kommunens vedtak om løyper sammen med bestemmelser for bruken av løypene. Når kart og bestemmelser er vedtatt skal løypene tegnes inn på kartet til kommuneplanens arealdel.

I likhet med snøskuterløyper kan også løyper for catskiing forstyrre dyrelivet, samt komme i konflikt med reindriftshensyn. Løyper for catskiing vil komme i tillegg til snøskuterløyper, og kan øke forstyrrelsen av dyrelivet ytterligere. I vårt forslag til bestemmelse har vi satt begrensninger for når løypene kan brukes tilsvarende som for snøskuterløyper.

Bestemmelsen i forskriftens § 4a, tredje til åttende ledd, viser til krav til prosess og føringer for hvor løypene kan legges.

Det er forvaltningsloven kapittel VII om forskrifter som gjelder for kommunens utarbeidelse og vedtakelsen av løypekart og bestemmelser om løyper. Forslaget skal sendes på høring som beskrevet i plan- og bygningsloven § 11-14. Av kommunens vedtak skal det framgå hvordan innkomne uttalelser til forslaget og konsekvensene av løypene med bestemmelser har vært vurdert, og hvilken betydning disse er tillagt, samt kommunens vurdering av de hensyn kommunen skal ta. Vedtaket skal kunngjøres etter plan- og bygningsloven § 12-12 fjerde og femte ledd.

Løypene skal ikke legges i verneområder, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder. Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften eller kreve terrenginngrep. Videre plikter kommunen å ta særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet. Kommunen skal også ta hensyn til naturmangfold, bolig- og hytteområder, landskap, kulturminner og kulturmiljø og sikkerheten for de som kjører og andre. I likhet med prosessen for snøskuterløyper må kommunen før forslag sendes på høring utrede virkningen løypene vil ha for friluftsliv og naturmangfold i influensområdet, samt kartlegge og verdsette friluftslivsområdene der løypene planlegges og vurdere betydningen av disse områdene opp mot øvrige friluftslivsområder i kommunen.

Løyper for catskiing vil skille seg fra vanlige snøskuterløyper ut fra at det først og fremst er i bratt terreng løyper for catskiing er aktuelle. Løypene for catskiing vil typisk være i områder der det kan være skredfare, og det krever derfor god kunnskap om snøforhold og skredfare. I planleggingen av løypene er det viktig å vurdere potensialet for skredfare, og det anbefales at snøskredfaglig ekspertise konsulteres før løypene fastsettes.

I likhet med ved fastsetting av snøskuterløyper forutsettes det at grunneier samtykker før løyper vedtas. Grunneier kan gi sitt samtykke på vilkår.

Kommunestyrets vedtak om snøscooterløyper kan påklages til fylkesmannen. Forvaltningsloven kapittel VI gjelder, likevel slik at vedtaket bare kan påklages av grunneiere og rettighetshavere til eiendommer i løypenes influensområde, Sametinget og berørte reinbeitedistrikt, organisasjoner hvis interesser blir berørt av løypene, nabokommuner og berørte statlige og regionale organer. I den grad vedtaket må anses som et enkeltvedtak overfor et alpinksenter eller lignende, vil også parten få klagerett.

Direktoratet viser for øvrig til merknader til nasjonal forskrift § 4a, som vil gjelde tilsvarende så langt de passer. Merknader ligger på lovdata sammen med forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag.

Ny § 4b - alternativ 2:

Tyngre beltekjøretøy kan i turist- og reiselivsnæring brukes på vinterføre i løyper fastsatt i medhold av bestemmelsen her, innenfor de rammer som følger av kommunens forskrift etter annet ledd.

Kommunestyret eller annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer, kan fastsette løyper for persontransport med tyngre beltekjøretøy til utgangspunkter for alpin skikjøring (catskiing).

Løypene skal vises i kartet til kommuneplanens arealdel. Kommunestyret skal i forskrift gi bestemmelser om bruken av løypene, herunder om kjørefart og kjøretider. Bruk av løypene er ikke tillatt etter 5. mai. I sentral områder for kalving og flytting av rein skal løypene være stengt om våren etter 25. april. § 9 unntatt første ledd første punktum gjelder tilsvarende.

§ 4a, tredje til åttende ledd gjelder tilsvarende for fastsetting av løyper for transport i forbindelse med alpin skikjøring.

Forskjellen mellom alternativ 1 og alternativ 2 er at adgangen til å åpne for catskiing i alternativ 1 er avgrenset til eksisterende alpinanlegg. Alternativ 2 innebærer at også andre områder kan tas i bruk til slikt formål, forutsatt at det gjennomføres en prosess som regelverket fastsetter. Utover dette viser vi til omtale av bestemmelsen under alternativ 1.

3 Samfunnsøkonomiske konsekvenser knyttet til forslagene

Direktoratets forslag til bestemmelser vil i seg selv ikke bidra til å avgrense omfanget eller den geografiske utbredelsen av catskiing-løyper i Norge. Hvilket omfang catskiing vil kunne få i Norge henger blant annet sammen med hvor populær aktiviteten blir, hvor mye det koster å etablere slike tilbud, samt hvordan kommunene vil komme til å praktisere regelverket. Fordi alle disse faktorene er preget av usikkerhet, er det vanskelig å si noe konkret om hvor stort omfang catskiing kan få i Norge. Eksisterende alpinanlegg har trolig både kompetanse, tråkkemaskiner og annet utstyr som trengs for å utvide sitt anlegg til også å omfatte tilbud om catskiing. For alpinanlegg som ligger ved fjell som er egnet for slik aktivitet er terskelen derfor trolig lav for etablering av slike tilbud.

Utenfor etablerte anlegg er terskelen trolig noe større, men vi mener det er grunn til å anta at kostnadene ved å starte opp slike tilbud kan være moderate også her. Moderate etableringskostnader kombinert med mulig høy betalingsvillighet for catskiing kan skape grunnlag for lønnsom drift en rekke steder i Norge. Det kan derfor ikke utelukkes at det søkes etablert mange løyper for catskiing og at omfanget av aktiviteten potensielt vil kunne bli stort.

Generelt vil åpning for catskiing kunne medføre fordeler for samfunnet ved at reiselivsbedrifter og alpinesentre kan tilby denne tjenesten og dermed dekke behovet til den gruppen skikjørere som etterspør denne aktiviteten. Dette kan skape grunnlag for økt inntjening blant lokale turist- og reiselivsbedrifter. På den annen side vil åpning for catskiing kunne medføre ulemper for andre grupper i samfunnet ved at mer motorisert ferdsel i fjellet fører til økt ferdsel, støy, eksosluft m.v. i naturområder som kan være viktige for naturmangfold og/eller utøvere av andre former for friluftsliv. Økt motorisert ferdsel i fjellet kan også komme i konflikt med andre former for naturbasert reiseliv, der kvaliteter som stilhet, ro og uberørthet er viktige, som for eksempel guidede skiturer e.l. Økt motorisert ferdsel i utmark kan således bidra til redusert inntjening blant turist- og reiselivsbedrifter som lever av å tilby slike kvaliteter til kundene. Økt ferdsel i krevende fjellterreng vil også kunne påvirke antallet ulykker i fjellet. Ulykker og redningsaksjoner i fjellet medfører potensielt store samfunnsmessige kostnader og bør vurderes nærmere i sammenheng med fastsetting av løyper for catskiing.

I forslaget legges det opp til at kommunene får ansvar for utredning og avveining av konsekvenser ved etablering av løyper for catskiing, og før vedtak må kommunen veie ulike hensyn opp mot hverandre. Fjellområder som kan bli populære destinasjoner for catskiing representerer ofte viktige fellesgodeverdier ut over den verdiskapingen de potensielt gir for lokale reiselivsbedrifter eller for enkeltkommuner. Foruten at fjellområder kan være attraktive rekreasjonsområder for flere enn innbyggerne i en bestemt kommune, tillegger mange mennesker det også verdi å vite at naturområder er fri for motorisert ferdsel, uten at de selv har intensjoner om å bruke området i dag eller i fremtiden (ikke-bruksverdi). En hensiktsmessig forvaltning av fellesgodene som fjellene våre representerer fordrer derfor at den enkelte kommune er bevisst at også innbyggere utenfor kommunegrensen kan ha preferanser for hvorvidt det skal åpnes for catskiing, eventuelt i hvilke områder og i hvilket omfang denne aktiviteten bør tillates.

Mens bedrifter som ønsker å etablere catskiingstraseer er klart definert, godt organisert og kan jobbe målrettet for sin sak, er det gjerne slik at de mange som driver med andre former for rekreasjon og friluftsliv bare i mindre grad er samordnet i å fremme sine syn i enkeltsaker. Fordi de mange som representerer de allmenne interessene kan være vanskelig å identifisere (fordi de er dårlig organisert) kan det være krevende for kommunene å få begrep om omfanget av samfunnskostnadene ved å åpne for catskiing. Hensynet til ivaretagelse av natur- og friluftslivinteressene til innbyggere som bor både i og utenfor kommunegrensen stiller følgelig krav til at vertskommunen ivaretar disse hensynene når de skal vurdere søknader om etablering av løyper for catskiing.

En åpning for catskiing innebærer åpning for en ny motorisert aktivitet i norske fjell. Dette reiser problemstillinger knyttet til vurdering av den samlede belastning som løyper for catskiing, snøskuterløyper og annen motorisert ferdsel vil ha for naturmangfoldet og friluftslivinteressene. Regelverket for etablering av løyper for catskiing bygger på de samme prinsipper som ved

fastsetting av snøskuterløyper. Ettersom regelverket for snøskuterløyper kun har hatt virkning i kort tid har direktoratet ikke grunnlag for å si noe om kommunenes erfaringer med disse prosessene, og heller ikke hvordan hensynet til den samlede belastningen på tvers av kommunegrenser er ivaretatt. Det er derfor usikkerhet knyttet til hvordan kommunens planlegging av løyper fungerer i praksis.

Miljødirektoratet ønsker tilbakemelding på forslaget om å åpne for catskiing. Vi ber særlig om tilbakemelding på om utformingen av bestemmelsene i tilstrekkelig grad balanserer ønsket om å åpne for catskiing med hensynet til ivaretagelse av naturmangfoldet og de øvrige fellesgodeverdiene som norske fjellområder representerer. Miljødirektoratet ber videre om høringsinnspill som bidrar til å kaste lys over usikkerheten omkring mulig omfang, samfunnskostnader og samlet miljøbelastning under de to alternativene modellene for åpning.

4 Økonomisk og administrative konsekvenser

De foreslåtte endringene vil innebærer økte administrative kostnader for kommunene som ønsker å gjennomføre prosess for fastsetting av løyper for catskiing. Det er likevel opp til den enkelte kommune om den ønsker å fastsette slike løyper. Direktoratet legger til grunn at det gjerne vil være private som fremmer forslag om løyper, herunder sørger for nødvendige undersøkelser og utredninger. Forslaget kan også innebære merarbeid hos fylkesmennene med behandling og oppfølging av forslag fra kommunene.

5 Samlet fremstilling av endringsforslagene

I lov 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag gjøres følgende endringer:

§ 4 a. skal lyde:

§ 4 a. (Forskrift om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag)

Motorkjøretøyer kan i utmark og på islagte vassdrag bare brukes i samsvar med forskrift gitt av departementet.

Departementet kan gi kommunestyret, eller annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer, myndighet til i forskrift å fastsette løyper for kjøring med snøskuter på vinterføre. I kommunene Finnmark og Nord-Troms (kommunene Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) omfatter myndigheten også adgang til i forskrift å tillate kjøring ut av løypa på islagt vann for å raste.

Departementet kan tilsvarende gi kommunestyret, eller annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer, myndighet til i forskrift å fastsette løyper for persontransport med tyngre beltekjøretøy på vinterføre til utgangspunkt for alpin skikjøring (catskiing).

Løypene skal ikke legges i verneområde, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder. Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften eller kreve terrenginngrep. Ved fastsetting av løypene skal kommunen ta særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet. Kommunen skal også ta hensyn til naturmangfold, bolig- og hytteområder, landskap, kulturminner og kulturmiljø og sikkerheten for dem som kjører og andre. Før fastsetting av løypene skal kommunen utrede virkningen løypene vil ha for friluftsliv og naturmangfold i

influensoområdet, samt kartlegge og verdsette friluftslivsområdene der løypene planlegges, og vurdere disse områdene opp mot øvrige friluftslivsområder i kommunen.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om løypene og kommunens saksbehandling, herunder regler om klage på kommunens vedtak om fastsetting av løyper etter andre og tredje ledd.

I forskrift 15. mai 1988 nr. 356 for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag gjøres følgende endringer:

Ny § 4b. skal lyde

Alternativ 1:

Tyngre beltekjøretøy kan i turist- og reiselivsnæring brukes på vinterføre i løyper fastsatt i medhold av bestemmelsen her, innenfor de rammer som følger av kommunens forskrift etter annet ledd.

Kommunestyret eller annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer, kan fastsette løyper med utgangspunkt i eksisterende alpinanlegg for persontransport med tyngre beltekjøretøy til utgangspunkter for alpinskikjøring (catskiing).

Løypene skal vises i kartet til kommuneplanens arealdel. Kommunestyret skal i forskrift gi bestemmelser om bruken av løypene, herunder om kjørefart og kjøretider. Bruk av løypene er ikke tillatt etter 5. mai. I sentrale områder for kalving og flytting av rein skal løypene være stengt om våren etter 25. april. § 9 unntatt første ledd første punktum gjelder tilsvarende.

§ 4a, tredje til sjette ledd gjelder tilsvarende for fastsetting av løyper for transport av skikjørere.

Eller

Alternativ 2:

Tyngre beltekjøretøy kan i turist- og reiselivsnæring brukes på vinterføre i løyper fastsatt i medhold av bestemmelsen her, innenfor de rammer som følger av kommunens forskrift etter annet ledd.

Kommunestyret eller annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer, kan fastsette løyper for persontransport med tyngre beltekjøretøy til utgangspunkter for alpin skikjøring (catskiing).

Løypene skal vises i kartet til kommuneplanens arealdel. Kommunestyret skal i forskrift gi bestemmelser om bruken av løypene, herunder om kjørefart og kjøretider. Bruk av løypene er ikke tillatt etter 5. mai. I sentral områder for kalving og flytting av rein skal løypene være stengt om våren etter 25. april. § 9 unntatt første ledd første punktum gjelder tilsvarende.

§ 4a, tredje til sjette ledd gjelder tilsvarende for fastsetting av løyper for transport av skikjørere.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Berit Lein
avdelingsdirektør

Terje Qvam
seksjonsleder

Adresseliste:

Departementene
Fylkesmennene
Fylkeskommunene
Kommunene
Alpinanleggenes landsforening
Bad, park og idrett
De alpine redningsgruppene
Den norske turistforeningen
Finnmarkseiendommen
Foreningen Fjellfanten
Framtiden i våre hender
Friluftsrådernes landsforbund
Greenpeace Norge
Innovasjon Norge
Kommunesektorens organisasjon
Miljøstiftelsen Bellona
Natur og ungdom
NHO Reiseliv
Norges Bondelag
Norges fjellstyresamband
Norges hyttelag
Norges hytteforbund
Norges Idrettsforbund og olympiske komite
Norges Jeger- og Fiskerforbund
Norges Miljøvernforbund
Norges Naturvernforbund
Norges Røde Kors
Norges Skiforbund
Norges Skogeierforbund
Norges vassdrag og energidirektorat
Norsk Bonde- og Småbrukarlag
Norske Reindriftssamers landsforbund
Norske tindevegledere (NORTIND)
Norsk allmenningforbund
Norsk folkehjelp
Norsk friluftsliv

Norskog
Politidirektoratet
Riksadvokaten
Riksantikvaren
Regjeringsadvokaten
Landbruksdirektoratet
SABIMA
Sametinget
Statskog SF
Utmarkskommunenes sammenslutning
Vegdirektoratet
Verneområdestyrene
Villreinnemndene
Villreinerådet i Norge
Virke
WWF-Norge
Økokrim